

Szentirmay Klára: Új-zélandi magyarság

Új-Zélandban jelenleg (2008-ban) körülbelül háromezer-háromezer ötszáz magyar, illetve magyar leszármazott van országszerte, közülük kb. kétezer a második világháború, valamint az 1956 után kivándorolt magyar és leszármazottai, a másik ezeröttszáz pedig a rendszerváltozás óta kitelepedett, vagy hosszabb távon kint dolgozó magyar. Három városában működik bejegyzett magyar klub, és egy negyedikben közvetlen szervezésben járnak össze a magyarok.

Aucklandban, az ország legnagyobb városában működik legrégebben magyar klub, azaz a jelenlegi Auckland Hungarian Club Inc. harmincnyolc éve alakult meg. Hasonlóképpen más városokhoz a Forradalom után érkezett ifjú menekültek is létrehoztak egy klubot 1957-ben, de ugyanúgy, mint a többi városban, széthúzásnak áldozata lett az is.

Az Aucklandi Magyar Klubnak nincs klubháza; bérelt helyiségben tartják meg a havi klubnapokat, és egyéb (pl. nemzeti) ünnepeket. Szép kölcsönző könyvtáruk és videó gyűjteményük van. Működik játszóház és tánccsoportok, kicsikkel, nagyokkal egyaránt, akik nem csupán klubrendezvényeken lépnek fel, hanem egyéb meghívásokat is teljesítenek. Nagyszerű népművészeti kiállítást rendezett a klub az Auckland War Memorial Museumban 1977-ben. Majd húsz évvel később két hetes Millennium kiállítást tartottak az Aotea Centrum egyik előcsarnokában. Körülbelül száz család tartozik a klubhoz, a környék magyarságának 8-10 százaléka.

A Christchurch Hungarián Club Inc. több mint harminc éve működik. Országszerte az egyetlen, aki saját klubházzal büszkélkedhet. Rendszeresen rendeznek vacsorákat és klubnapokat, hétvégeken néhányan rendszeresen biliárdoznak. Ott is nagy lelkesedéssel szerveztek több nagyszabású kiállítást éveken át. Az ottani magyarság körülbelül 15-20 százaléka, azaz kb. ötven család tagja a klubnak.

Wellingtonban létezik a legfiatalabb klub, amely a rendszerváltozás után, illetve az utolsó szovjet katonák kivonulásának megünneplésekor szerveződött meg. Hivatalos bejegyzése csak 1992-ben történt, de sokan megkérdőjelezték értelmét, mivel 1957 óta már három próbálkozás kudarcba fulladt. A mostani Hungarian Society of Wellington igen sikeres volt a kezdetben, kulcs szerepet vállalt két országos Új-zélandi Magyar Fesztivál rendezésében, illetve a 2000 évek elején a Magyar Millennium Park létrehozásában. Működtetett néhány évig egy gyermekklubot, és egy igen sikeres tánccsoportot. Az elmúlt 3-4 évben pedig egy ún. Fészek Klubot támogat a Wellingtoni Magyar Közösség, főleg néhány idős, de még aktív magyar számára. A terület összmagyarságának körülbelül tíz százaléka tagja a közösségnek.

A Magyar Millennium Park fenntartásáról a Magyar Millennium Park Tröszt gondoskodik, akik Wellingtonban élő magyarok. Időközönként megemlékezéseket is szerveznek, például az 1956-os forradalom 50-ik évforduló programokat, valamint az 1848 szabadságharc 160-ik évforduló megemlékezéseket. Ezek kapcsán idő kapszulát helyeztek el a magyar kertben 2008. március 15-én.

Dunedinben igen élénk közösségi élet volt a hatvanas években, még táncosokkal is dicsekedhettek. De idővel ez a kezdeményezés is kiégett. Manapság nincs hivatalosan bejegyzett klub, de a magyarok azért szép számban összejárnak. Általában étteremben találkozik a környéken élő magyarok kb. egy harmada (40-45 ember), főleg a nemzeti ünnepek alkalmával. Az 1956-os forradalom ötvenedik évfordulója alkalmából emléktáblával ellátott padot avattak fel Dunedin egyik szép kertjében.

New Plymouth érdemel még említést. Ebben a városban régebben körülbelül 20-25 magyar élt, akik általában a néhai Kuthy Lajosnál jöttek össze mulatni és nosztalgizni.

Minden klubra, közösségre sajnós az jellemző, hogy a régi, illetve eredeti magyarok lassan, de egyre többen kihalnak. A második, harmadik generáció általában már nem nagyon beszél

magyarul, az újonnan érkezett magyarokat pedig nem könnyű belevonni, elcsábítani. Veszélyeztetett az utánpótlás, és erre keresi mindegyik közösség a megoldást.

.... „Nyelvében él a magyar”, ahogy a régi mondás szól, még akkor is, ha idegenben él, ha más nyelveken is beszél, ha már anyanyelve nem is olyan tiszta és kifejező, mint előbb, - még akkor is így van. Ezzel az indítással élesztette újra az ötvenes évek végén hét számot megérő Magyar Szót Szentirmay Pál 1990-ben, azzal a céllal, hogy a helyi magyarság érdeklődését fenntartsa magyar jellegű, főként wellingtoni események, hírek, tudnivalók közlésével. 1991 szeptemberétől a Magyar Szó (ISSN 1171-8978) az új-zélandi magyarok országos közlönyévé vált. A célja a mai napig is az, hogy magyar vonatkozású közleményeivel az Új-Zélandban élő magyarok érdekét szolgálja, és az új-zélandi magyar közösség életét dokumentálja. Évente négyszer jelenik meg, országszerte százharminc-száznegyven között ingadozik az előfizetők száma. A lap egyes számait a www.hungarianconsulate.co.nz honlapon lehet megtekinteni.

E-mailben kaptam 2008. 08. 14-én.